

PREZES
REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ
W KATOWICACH

Znak: WK-610/4/4/24

Katowice, 18 czerwca 2024 r.

Pan
Kazimierz Pławszewski
Wójt Gminy
Wielowieś

Wystąpienie pokontrolne

Inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach przeprowadzili w dniach od 21 lutego 2024 r. do 8 kwietnia 2024 r. kontrolę kompleksową gospodarki finansowej **Gminy Wielowieś** za okres od 1 stycznia 2020 r. do 8 kwietnia 2024 r.

Ustalenia kontroli zawarte zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 19 kwietnia 2024 r., którego jeden egzemplarz pozostawiono w jednostce kontrolowanej.

Poniżej przedstawiam poszczególne nieprawidłowości, wskazując wnioski zmierzające do ich usunięcia i usprawnienia badanej działalności oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowe wykonywanie czynności służbowych, stosownie do art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2023 r., poz. 1325).

W zakresie zamówień publicznych

- *W 2023 r. w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego „Budowa i modernizacja infrastruktury oświetleniowej w Gminie Wielowieś” nieprawidłowo przyznano oferentowi nr 1 liczbę punktów w przypadku kryterium oceny ofert: „okres gwarancji”. Powyższe było niezgodne z postanowieniami art. 239 ust. 1 i art. 242 ust. 1 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1710 z późn zm.), w związku z pkt XVI.1 lit. b postanowień Specyfikacji Warunków Zamówienia z dnia 12 stycznia 2023 r.*

Z protokołu z badania i oceny ofert z dnia 16 marca 2023 r. wynika, iż w ofercie nr 1 w przypadku kryterium „okres gwarancji” wskazano maksymalny okres gwarancji, tj. 84 mies. oraz liczbę przyznanych punktów - 20. Natomiast w złożonej ofercie nr 1 z dnia 24 lutego 2023 r. faktycznie zaoferowany okres gwarancji wynosił 60 mies.

Wykonawca otrzymał maksymalną liczbę punktów - 20, która przysługiwała wykonawcom oferującym gwarancję na 84 mies. Prawidłowa liczba punktów przy gwarancji na okres 60 miesięcy wynosiła 10 punktów.

Błędną punktację wskazano również w informacji o wyborze najkorzystniejszej oferty z dnia 16 kwietnia 2023 r. oraz w zawiadomieniach o wyborze najkorzystniejszej oferty z dnia 16 marca 2023 r., a także w protokole postępowania z dnia 14 kwietnia 2023 r.

Z wyjaśnień pracowników wynika, iż podczas oceny ofert została popełniona pomyłka.

Powyższe działanie miało wpływ na wyliczenie końcowej punktacji dla ww. oferenta, jednak nie miało wpływu na wynik postępowania, ponieważ pomimo zawyżonej punktacji oferta ta nie uzyskała najwyższej ilości punktów.

Oceny ofert dokonała Komisja przetargowa powołana do przygotowania i przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego zarządzeniem Nr 301/2022 Wójta Gminy Wielowieś z dnia 15 grudnia 2022 r.

Protokół podpisali wszyscy członkowie Komisji Przetargowej, a zatwierdził go p. Ginter Skowronek – były Wójt Gminy Wielowieś.

Wniosek nr 1

Wzmocnić nadzór nad członkami komisji przetargowych powołanych do przygotowania i przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w zakresie oceny złożonych ofert zgodnie z postanowieniami art. 239 ust. 1 i art. 242 ust. 1 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1605 z późn. zm.), w związku z postanowieniami specyfikacji warunków zamówienia, mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270 z późn. zm.).

W zakresie podatku od nieruchomości:

- W latach 2020 - 2024 do dnia kontroli, nie dołożono należytej staranności w zakresie przeprowadzania czynności sprawdzających i kontrolnych wykazanych przez podatników danych w deklaracjach i informacjach na podatek od nieruchomości oraz nie wezwano podatników do udzielenia w wyznaczonym terminie niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji i informacji, wskazując przyczyny podania w wątpliwość rzetelności danych w nich zawartych.

Było to niezgodne z art. 274a § 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2019 r., poz. 900 z późn. zm.), a także art. 272 pkt 3, art. 281 § 1 oraz art. 198 § 1 tej ustawy, w związku z art. 2 ust. 1 pkt 1 i 2 i pkt 3, art. 4 ust. 5, art.6 ust. 6 oraz ust. 9 pkt 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1170 z późn. zm.).

Powyższe dotyczyło podatników o nr kart kontowych: 27/129, 6/6, 10/262, 11/303, prowadzących działalność gospodarczą, którzy nie zadeklarowali do opodatkowania budowli oraz nr 1/69 i nr 10/262, którzy nie wykazali do opodatkowania w podatku od nieruchomości wszystkich gruntów związanych z prowadzoną działalnością gospodarczą. Ponadto, podatnik o nr karty kontowej 6/6 zadeklarował zaniżoną powierzchnię gruntów oraz powierzchnię użytkową budynków związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz mieszkalnych.

Z ogólnodostępnych stron internetowych wynikało, że na nieruchomościach podatników nr: 27/129, 6/6, 10/262, 11/303, na których prowadzona jest działalność gospodarcza, znajdowały się budowle (drogi asfaltowe, ogrodzenia, place utwardzone, zbiorniki na paliwo wraz z dystrybutorami, zbiorniki na paliwo, tablice informacyjne, parkingi).

W trakcie kontroli, na wezwanie organu podatkowego, podatnicy o nr karty kontowej:

- 27/129, 6/6 złożyli korektę informacji począwszy od stycznia 2024 r. Z akt podatników wynika, iż podatnicy posiadali budowle co najmniej od 2020 r. Podatnikom wystawiono decyzje w sprawie zmiany decyzji ustalającej łączne zobowiązanie pieniężne lub wysokość podatku od nieruchomości na 2024 r.
- 1/69 w trakcie kontroli złożył korekty deklaracji na podatek od nieruchomości za lata 2020-2024. Podatnikowi dokonano przypisu podatku. Podatnik zapłacił należny podatek.
- 10/262 i 11/303 nie złożyli korekty informacji.

Ponadto, nie wezwano podatników o nr kart kontowych: 31/238 i 13/133, do złożenia w terminie informacji o gruntach w związku z nabyciem gruntów od Gminy Wielowieś, a w przypadku podatnika o nr karty kontowej 31/238 dodatkowo w związku z nabyciem nieruchomości od osoby fizycznej.

W trakcie kontroli:

- wobec podatnika 31/238 wszczęto postępowanie w sprawie określenia zobowiązania podatkowego w podatku rolnym za lata 2021-2022. Następnie postanowieniem wyznaczono podatnikowi 7 dniowy termin do zapoznania się z zebrany materiał dowodowy.
- podatnik o nr karty kontowej 13/133 złożył stosowną informację podatkową. Podatnikowi wystawiono decyzje w sprawie wymiaru podatku rolnego.

Łączny skutek finansowy w związku ze złożonymi korektami deklaracji/informacji przez podatników o nr kart kontowych: 27/129, 6/6, 13/133, 1/69 wyniósł: 8.281,50 zł.

Zadania w zakresie analizy prawidłowości złożonych informacji i deklaracji podatkowych wykonywał Inspektor ds. wymiaru podatków lokalnych. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Martyna Perepetycja – Skarbnik Gminy Wielowieś.

Wniosek nr 2

Podjąć dalsze działania celem ustalenia prawidłowej podstawy opodatkowania nieruchomości pozostających w posiadaniu podatników o nr kart kontowych: 27/129, 31/238, 6/6, 10/262, 11/303 za lata 2020 - 2024, a w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości wszcząć, w trybie art. 165 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2023 r. poz. 2383 z późn. zm.), postępowanie podatkowe w celu prawidłowego opodatkowania ww. nieruchomości, mając na uwadze art. 2 ust. 1 pkt 1 i 2 i pkt 3, art. 4 ust. 5, art. 6 ust. 6, ust. 9 pkt 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 70 z późn. zm.) oraz art. 1, art. 3 ust. 1, art. 6a ust. 1 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz.U. z 2020 r., poz. 333 z późn. zm.).

Wniosek nr 3

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy Wielowieś w zakresie prawidłowego dokonywania weryfikacji prawidłowości składanych deklaracji podatkowych i informacji o gruntach oraz egzekwowania od podatników podatku od nieruchomości obowiązku złożenia informacji na podatek od nieruchomości oraz ich korekt, mając na uwadze art. 21, art. 272 pkt 2 i 3 oraz art. 274a § 1 i § 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2023 r. poz. 2383 z późn. zm.), w związku z art. 2 ust. 1, art. 6 ust. 6, art. 6 ust. 9 pkt 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 70 z późn. zm.) oraz art. 6 ust. 5 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. (Dz.U. z 2020 r., poz. 333 z późn. zm.), a ponadto art. 68 ust. 1 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2023 r., poz. 1270 z późn. zm.).

- W latach 2020 - 2023 do dnia zakończenia kontroli, nieprawidłowo przeprowadzono czynności sprawdzające deklaracje na podatek od nieruchomości złożonych przez podatnika zwolnionego z podatku od nieruchomości na podstawie uchwały Rady Gminy Wielowieś o nr karty kontowej 1/38, niezgodnie z przepisami art. 6 ust. 9 pkt 1, 2 oraz ust. 10 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1445 z późn. zm.), w związku z art. 272 pkt 2 i 3, art. 274a § 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2018 r. poz. 900 z późn. zm.).

Podatnik zadeklarował jako zwolnione z podatku od nieruchomości grunty o powierzchni 1.680 m² zamiast 3.319 m² na prowadzenie działalności w zakresie ochrony przeciwpożarowej, tj. niezgodnie z danymi wynikającymi z umowy użyczenia.

Powyższe skutkowało nieprawidłowym ujęciem danych w ewidencji podatników korzystających z ulg i zwolnień w podatku od nieruchomości.

Zgodnie z wyjaśnieniami, przyczyną powyższego było nieprzekazanie zawartej umowy użyczenia do pracownika zajmującego się wymiarem podatku od nieruchomości.

W Urzędzie Gminy Wielowieś nie uregulowano zasad i terminu obiegu umów użytkowania do pracowników wymiaru podatku.

Organ podatkowy w trakcie kontroli wezwał podatnika do przedłożenia korekt deklaracji w sprawie podatku od nieruchomości za lata 2020 - 2024. Podatnik złożył stosowne korekty deklaracji.

Ponadto, podatnik o nr karty kontowej 1/37 złożył w dniu 28 kwietnia 2023 r. deklaracje na podatek od nieruchomości na 2020 r. i 2022 r., w których wykazał do zwolnienia na podstawie uchwał Rady Gminy Wielowieś grunty pozostałe, budynki i garaże. Zwolnienia nie wykazano w 2023 r. w ewidencji skutków zwolnień w podatku od nieruchomości, niezgodnie z art. 7a ust. 1 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych oraz zasadami prowadzenia ewidencji podatkowej nieruchomości w systemie informatycznym przez organy podatkowe określonymi w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 22 kwietnia 2004 r. w sprawie ewidencji podatkowej nieruchomości (Dz. U. Nr 107, poz. 1138).

Zgodnie z wyliczeniami pracownika, skutki zwolnień w podatku od nieruchomości na podstawie uchwał Rady Gminy Wielowieś zostały zaniżone o kwotę 786,72 zł za 2020 r., 819,50 zł za 2021 r., 852,28 zł za 2022 r., 5.746,62 zł za 2023 r., 237,65 zł za I kwartał 2024 r.

W konsekwencji powyższego, w nieprawidłowych wysokościach zostały również wykazane kwoty skutków ww. zwolnienia w sporządzonych w latach 2020-2023 rocznych sprawozdaniach Rb-PDP z wykonania dochodów podatkowych Gminy Wielowieś (w kol. 4 - Skutki udzielonych ulg i zwolnień, obliczone za okres sprawozdawczy (bez ulg i zwolnień ustawowych), wiersz A5 - podatek od nieruchomości), Rb-27S - z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego (w kol. 12 - Skutki udzielonych ulg i zwolnień, obliczone za okres sprawozdawczy (bez ulg i zwolnień ustawowych), wiersz: dział 756, rozdział 75615, § 031) kwot zwolnień w podatku od nieruchomości.

Skutki udzielonych zwolnień w podatku od nieruchomości wykazane przez podatnika o nr karty kontowej 1/37 zostały wprowadzone do ewidencji skutków udzielonych ulg i zwolnień w trakcie trwania kontroli oraz wykazane w sprawozdaniu Rb-27S - z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do 31 marca 2024 r.

Natomiast skutki udzielonych zwolnień wykazane przez podatnika o nr karty kontowej 1/38, zgodnie z wyjaśnieniem pracownika Urzędu Gminy Wielowieś, zostały wprowadzone do ewidencji skutków udzielonych ulg i zwolnień w dniu 2 kwietnia 2024 r. i zostaną wykazane dopiero w półrocznym sprawozdaniu Rb-27S.

Zadania w zakresie weryfikacji danych zawartych w deklaracjach podatkowych oraz prowadzenia spraw z zakresu wymiaru i poboru podatku od nieruchomości należały do Inspektora ds. wymiaru podatków lokalnych Gminy Wielowieś. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Martyna Perepetycja – Skarbnik Gminy Wielowieś.

Wniosek nr 4

Uzupełnić procedury wewnętrzne o sposób przepływu informacji pomiędzy komórkami organizacyjnymi dotyczących zawartych umów na korzystanie z nieruchomości gminnych w celu ustalenia prawidłowego wymiaru podatku od nieruchomości, stosownie do art. 272 pkt 1 lit. a, pkt 3, art. 274a § 1, § 2, art. 21 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2023 r. poz. 2383 z późn. zm.), mając na uwadze art. 6 ust. 9 pkt 1, 2 i ust. 10 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach (Dz. U. z 2023 r. poz. 70 z późn. zm.), z uwzględnieniem art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270 z późn. zm.).

Wniosek nr 5

Wykazać w sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do 30 czerwca 2024 r. skutki zwolnień w podatku od nieruchomości wykazane przez podatnika o nr karty kontowej 1/38 mając na uwadze postanowienia instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego stanowiącej załącznik nr 37 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2024 r. poz. 454).

Wniosek nr 6

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy Wielowieś w zakresie prawidłowego ustalania skutków decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy - Ordynacja podatkowa oraz ich wykazywania w sprawozdaniach Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego oraz Rb-PDP z wykonania dochodów podatkowych Gminy Wielowieś, stosownie do § 9 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 454) oraz § 3 ust. 1 pkt 11 i § 7 ust. 3 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 37 do ww. rozporządzenia, mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270 z późn. zm.).

W zakresie opłaty adiacenckiej

- *W latach 2020 - 2024 (do dnia kontroli) zaniechano sporządzenia i przedłożenia Radzie Gminy Wielowieś projektu uchwały dotyczącej ustalenia stawki opłaty adiacenckiej, o której mowa w art. 146 ust. 2, w związku z art. 145 ust. 2 i art. 144 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2018 r. poz. 2204 z późn. zm.).*

Zgodnie z wyjaśnieniami w latach 2014 - 2018 były prowadzone konsultacje na temat przygotowania projektu uchwały w zakresie opłaty adiacenckiej, jednak Radni wyrazili negatywne stanowisko w tym temacie, z uwagi na wysokie koszty związane z ustaleniem tej opłaty oraz niewielkie możliwości pozyskania dodatkowych dochodów do budżetu gminy z tego tytułu. W związku z tym, nie został przedłożony projekt uchwały w przedmiotowej sprawie.

Prowadzenie spraw związanych z gospodarowaniem nieruchomościami oraz przygotowywanie projektów uchwał rady gminy w tym zakresie, zgodnie z przepisami art. 30 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2018 r. poz. 994 z późn. zm.), należało do pracownika ds. gospodarki nieruchomościami.

Wniosek nr 7

Przygotować i przedłożyć Radzie Gminy Wielowieś, celem uchwalenia, projekt uchwały, o której mowa w art. 146 ust. 2 w związku z art. 145 ust. 2 i 144 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2023 r. poz. 344 z późn. zm.), stosownie do art. 30 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2024 r. poz. 609 z późn. zm.).

Dochody z tytułu najmu i dzierżawy nieruchomości komunalnych:

- W 2023 r. zawarto dwie umowy dzierżawy dotyczące kontynuacji dzierżawienia działki nr 301/26, obręb Wielowieś, bez uzyskania uprzedniej zgody Rady Gminy Wielowieś, czym naruszono art. 18 ust. 2 pkt 9 a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r., poz. 40 z późn. zm.). Zgodnie z powyższym przepisem do wyłącznej własności rady gminy należy podejmowanie uchwał w sprawach majątkowych gminy, przekraczających zakres zwykłego zarządu, dotyczących: zasad nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości oraz ich wydzierżawiania lub wynajmowania na czas oznaczony dłuższy niż 3 lata lub na czas nieoznaczony, o ile ustawy szczególne nie stanowią inaczej; uchwała rady gminy jest wymagana również w przypadku, gdy po umowie zawartej na czas oznaczony do 3 lat strony zawierają kolejne umowy, których przedmiotem jest ta sama nieruchomość; do czasu określenia zasad wójt może dokonywać tych czynności wyłącznie za zgodą rady gminy.

Należy zauważyć, iż uchwała rady gminy jest wymagana również w przypadku, gdy po umowie zawartej na czas oznaczony do 3 lat strony zawierają kolejne umowy, których przedmiotem jest ta sama nieruchomość; do czasu określenia zasad wójt może dokonywać tych czynności wyłącznie za zgodą rady gminy.

W dniu 1 grudnia 2022 r. ww. działkę wydzierżawiono pierwotnie na okres od dnia 1 grudnia 2022 r. do dnia 31 marca 2023 r., następnie umową z dnia 4 kwietnia 2023 r. dzierżawę przedłużono do dnia 30 czerwca 2023 r. a umową z dnia 24 lipca 2023 r. dzierżawę przedłużono do dnia 31 sierpnia 2023 r.

Zadania w zakresie przygotowania do oddania w dzierżawę nieruchomości gruntowych w Urzędzie Gminy Wielowieś należały do pracownika zatrudnionego na stanowisku inspektora ds. gospodarki gruntami Referatu Inwestycji i Gospodarki Nieruchomościami. Nadzór w tym zakresie należał do p. Martyny Perepetycji – Skarbnika Gminy Wielowieś.

Wniosek nr 8

Wzmocnić nadzór na pracownikami Urzędu Gminy Wielowieś w zakresie przygotowywania kolejnych umów dzierżawy zawieranych z tym samym dzierżawcą, na ten sam przedmiot dzierżawy, mając na uwadze art. 18 ust. 2 pkt 9 a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r., poz. 609 z późn. zm.).

W zakresie realizacji planu finansowego:

- *W 2023 r. dokonano wydatków w niewłaściwej klasyfikacji budżetowej, co było niezgodne z postanowieniami załącznika nr 1 i 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 513 z późn. zm.), a także art. 39 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r., poz. 305 z późn. zm.).*

Powyższe dotyczyło wydatków dokonanych w dniach 9 i 11 stycznia 2023 r. w łącznej wysokości 246.000,00 zł (w dniu 9 stycznia 2023 r. na łączną kwotę 186.000,00 zł oraz w dniu 11 stycznia 2023 r. na łączną kwotę 60.000,00 zł), na podstawie sześciu list wypłat dodatków węglowych w dziale 852 „Pomoc Społeczna”, rozdziale 85295 „Pozostała działalność”, § 3110 „Świadczenia społeczne”. Plan wydatków w tej podziale klasyfikacji budżetowej wynosił: 0,00 zł.

Ww. wydatki powinny zostać zaklasyfikowane w dziale 853 „Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej”, rozdziale 85395 „Pozostała działalność”, § 3110 „Świadczenia społeczne”. Plan wydatków w tej podziale klasyfikacji budżetowej został przyjęty uchwałą Rady Gminy Wielowieś Nr XL/394/2023 z dnia 5 stycznia 2023 r.

Zgodnie z wyjaśnieniami pracowników, powyższe wynikało z pomyłki inspektora ds. płac.

Przebiegowania wykonanych ww. wydatków do prawidłowej klasyfikacji budżetowej w dziale 853, rozdziale 85395, § 3110 nastąpiło w dniu 31 stycznia 2023 r. na podstawie dowodu PK nr 341.

W myśl art. 54 ust. 3 pkt 3 ustawy o finansach publicznych, złożenie podpisu przez głównego księgowego oznacza m.in., że zobowiązania wynikające z operacji mieszczą się w planie finansowym jednostki.

Zadania w zakresie dokonywania dekretacji wydatku w odniesieniu do klasyfikacji należały do inspektora ds. płac. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Martyna Perepetycja – Skarbnik Gminy Wielowieś, która również dokonała wstępnej kontroli zgodności ww. operacji.

Wniosek nr 9

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy Wielowieś w zakresie stosowania prawidłowej klasyfikacji budżetowej wydatków, stosownie do postanowień rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 513 z późn. zm.) oraz dokonywania wstępnej kontroli zgodności operacji finansowej z planem finansowym, mając na uwadze art. 39 ust. 1 pkt 1, art. 54 ust. 3 pkt 3 i art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270 z późn. zm.).

W zakresie księgowości:

- W latach 2020 - 2023 nieprawidłowo ujęto wpływ środków pieniężnych, których beneficjentem była Gmina Wielowieś, w księgach rachunkowych Urzędu Gminy Wielowieś zamiast w księgach rachunkowych budżetu. Było to niezgodne z zasadami funkcjonowania kont rachunków bankowych jednostki (urzędu) oraz budżetu (organu) określonymi w polityce (zasad) rachunkowości dla Urzędu Gminy Wielowieś przyjętej zarządzeniami Wójta Gminy Wielowieś Nr 202/2018 z dnia 31 grudnia 2018 r. wraz ze zmianami, Nr 127/2021 z dnia 1 lipca 2021 r. i Nr 272/2022 z dnia 29 listopada 2022 r. wraz ze zmianami, a także w załącznikach nr 2 i 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2020 r. poz. 342).

Powyższe dotyczyło:

- wpływu środków w wysokości 500.000,00 zł, przekazanych w dniu 10 września 2020 r. przez Wojewodę Śląskiego na Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych;
- wpływu środków w wysokości 2.000.000,00 zł, przekazanych w dniu 16 grudnia 2020 r. przez Wojewodę Śląskiego na Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych;
- wpływu środków w wysokości 38.473,59 zł, przekazanych w dniu 14 czerwca 2022 r. przez Wojewodę Śląskiego na podstawie umowy partnerskiej z dnia 16 maja 2022 r. na realizację projektu „Śląskie. Przywracamy błękit”;
- wpływu środków w wysokości 14.695,00 zł, przekazanych w dniu 12 kwietnia 2023 r. przez Ministerstwo Sprawiedliwości - Fundusz Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej na podstawie umowy dotacji celowej z dnia 4 kwietnia 2023 r. na zadanie z zakresu przeciwdziałania przyczynom przestępczości;
- wpływu środków w wysokości 35.740,57 zł, przekazanych w dniu 29 grudnia 2023 r. przez Wojewodę Śląskiego na podstawie umowy z dnia 11 grudnia 2023 r. na dofinansowanie zadania polegającego na utworzeniu miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 w ramach „Programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 „MALUCH+” 2022-2029”.

Wpływ ww. środków ujęto w Urzędzie Gminy Wielowieś na koncie 130 „Rachunek bieżący jednostki”, a następnie przekazano do budżetu na konto 133 „Rachunek budżetu”, pomimo iż beneficjentem powyższych środków była Gmina Wielowieś (nie jednostka – Urząd Gminy Wielowieś).

Do zadań inspektora ds. księgowości budżetowej należało prowadzenie komputerowo księgowości analitycznej i syntetycznej zgodnie z obowiązującym planem kont w zakresie Budżetu Gminy i Urzędu Gminy na podstawie wyciągów bankowych. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Martyna Perepetycja – Skarbnik Gminy Wielowieś.

Wniosek nr 10

Zapewnić ujęcie środków, których beneficjentem jest Gmina Wielowieś, w ewidencji księgowej budżetu (organu), zgodnie z zasadami funkcjonowania kont zespołu 1 określonymi w załączniku nr 2 o rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r. poz. 342) oraz w dokumentacji przyjętych zasad (polityki) rachunkowości Urzędu Gminy Wielowieś przyjętej zarządzeniem Wójta Gminy Wielowieś Nr 272/2022 z dnia 29 listopada 2022 r. wraz ze zmianami.

Wniosek nr 11

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Referatu Finansów w zakresie prowadzenia ewidencji księgowej do kont 133 i 130, stosownie do zasad funkcjonowania ww. kont określonych w postanowieniach załączników nr 2 i 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r. poz. 342) oraz w dokumentacji przyjętych zasad (polityki) rachunkowości Urzędu Gminy Wielowieś, mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270 z późn. zm.).

- *W latach 2021 - 2022 w księgach rachunkowych budżetu nieprawidłowo ujęto rozliczenia z tytułu niewykorzystanych środków pieniężnych przekazanych na koniec roku przez jednostkę - Urząd Gminy Wielowieś.*

Niewykorzystane środki pieniężne przekazano 31 grudnia 2021 r. i 31 grudnia 2022 r. z kont bankowych urzędu na konta bankowe budżetu (organu) i ujęto w ewidencji księgowej organu na koncie 133 „Rachunek budżetu” w korespondencji z kontem 140 „Środki pieniężne w drodze”, zamiast z kontem 223-1 „Rozliczenie wydatków budżetowych – UG Wielowieś.”

Środki na rachunek bankowy budżetu wpłynęły tego samego dnia, tj. 31 grudnia 2021 r. i 31 grudnia 2022 r., a więc nie były w drodze na ww. rachunek budżetu.

Powyższym naruszono zasady funkcjonowania kont 140 i 223 określone w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r. poz. 342) oraz w polityce (zasadach) rachunkowości dla Urzędu Gminy Wielowieś przyjętej zarządzeniem Wójta Gminy Wielowieś Nr 202/2018 z dnia 31 grudnia 2018 r. wraz ze zmianami, Nr 127/2021 z dnia 1 lipca 2021 r. i Nr 272/2022 z dnia 29 listopada 2022 r. wraz ze zmianami, w związku z art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2019 r. poz. 351 z późn. zm.).

Skutkiem powyższego, na koncie 140 po stronie Ma w organie na koniec roku pozostawały środki w wysokości: 1.825.373,36 zł w 2021 r., w wysokości: 1.642.776,78 zł w 2022 r., które wykazano w bilansach z wykonania budżetu za lata 2021 i 2022 jako pozostałe zobowiązania.

Wykazane zobowiązania w istocie na stanowiły zobowiązań organu wobec jednostki.

Natomiast na poszczególnych kontach analitycznych prowadzonych do zadań realizowanych przez Urząd Gminy Wielowieś do konta 223 w organie na koniec roku pozostawały nierozliczone salda, które:

- *w dniu 31 grudnia 2021 r. wyksięgowano na podstawie dowodu PK nr 312 z dnia 31 grudnia 2021 r. z poszczególnych kont analitycznych i ujęto na koncie 223-1 „rozliczenie wydatków budżetowych – UG Wielowieś”,*
- *w dniu 31 grudnia 2022 r. wyksięgowano z poszczególnych kont analitycznych prowadzonych do konta 223 na podstawie dowodu PK nr 303 z dnia 31 grudnia 2022 r. po stronie Ma i ujęto po Wn na koncie 962 „Wynik na pozostałych operacjach”, a następnie ujęto po stronie Wn kont 223-1 i 962 po stronie Ma.*

Powyższe skutkowało tym, iż na ww. kontach analitycznych 223 organu na koniec roku nie widniało żadne saldo.

Zgodnie z wyjaśnieniami pracowników Urzędu Gminy Wielowieś, zapisy na koncie 140 były stosowane na przełomie roku w celu przejrzystego dokumentowania przepływów środków otrzymanych i przekazanych na realizację konkretnych zadań.

W trakcie kontroli, w księgach rachunkowych budżetu na koniec 2023 r. dokonano przeksięgowania salda konta 140 na konto 223. W bilansie z wykonania budżetu za 2023 r. środki te zostały wykazane jako środki na rachunku bankowym. Pomimo dokonania tych operacji, na dzień 31 grudnia 2023 r. na koncie 140 prowadzonym w księgach rachunkowych budżetu widniało jeszcze nierozliczone saldo w wysokości 14.288,96 zł, które wykazano w bilansie z wykonania budżetu jako pozostałe zobowiązania.

Zadania w zakresie prowadzenia ewidencji do kont 140 i 223 należały do inspektora ds. księgowości budżetowej. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Martyna Perepetycja – Skarbnik Gminy Wielowieś.

Wniosek nr 12

Zweryfikować saldo konta 140 poprzez porównanie salda konta z dokumentami stanowiącymi podstawę księgowania operacji gospodarczych na tym koncie, stosownie do art. 24 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r. poz. 120 z późn. zm.) i rozliczyć środki pozostające na dzień 31 grudnia 2023 r. koncie 140 w ewidencji księgowej budżetu Gminy Wielowieś, mając na uwadze zasady funkcjonowania konta 140 określone załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r., poz. 342), a także art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r., poz. 120 z późn. zm.).

Wniosek nr 13

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Referatu Finansów Urzędu Gminy Wielowieś w zakresie prowadzenia ewidencji księgowej środków pieniężnych w drodze oraz rozliczeń pomiędzy Urzędem Gminy Wielowieś a budżetem Gminy Wielowieś, zgodnie z zasadami funkcjonowania kont 140 i 223 określonymi w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r., poz. 342), a także art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r., poz. 120 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r., poz. 1270 z późn. zm.).

- W latach 2020 - 2024, do dnia zakończenia kontroli, nieprawidłowo ujęto operacje gospodarcze dotyczące naliczenia i wypłaty diet radnym i sołtysom oraz w latach 2022-2023 wypłat dodatków węglowych dla mieszkańców Gminy Wielowieś na koncie 234 „Pozostałe rozrachunki z pracownikami” (234-2 „Pozostałe rozrachunki” – diety radnych i sołtysów; 234-6 „świadczenia – dodatek węglowy i inne”) zamiast na koncie 240 „Pozostałe rozrachunki”.

Było to niezgodnie z opisem funkcjonowania tych kont określonym w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. 2020 r., poz. 342).

W polityce rachunkowości przyjętej zarządzeniem Nr 202/2018 Wójta Gminy Wielowieś z dnia 31 grudnia 2018 r. wraz ze zmianami, zarządzeniem Nr 127/2021 Wójta Gminy Wielowieś z dnia 1 lipca 2021 r. i zarządzeniem Nr 272/2022 Wójta Gminy Wielowieś z dnia 29 listopada 2022 r. wraz ze zmianami, na koncie 234 „Pozostałe rozrachunki z pracownikami” dopuszczono możliwość ewidencji zobowiązań i należności z osobami nie będącymi pracownikami Urzędu Gminy Wielowieś, a wykonującymi czynności na rzecz jednostki samorządu terytorialnego, np. radni, sołtysi, itp., co było niezgodne z postanowieniami załącznika nr 3 do ww. rozporządzenia.

Zgodnie z wyjaśnieniami p. Martyny Perepetycji – Skarbnika Gminy Wielowieś, powyższe wynikało z mylnej interpretacji przepisów.

W trakcie trwania kontroli, w 2024 r. dokonano korekty księgowania z konta 234 na konto 240.

Zadania w zakresie prowadzenia ewidencji księgowej na kontach Urzędu Gminy i dokonywania dekretacji wydatków należały do inspektora ds. księgowości budżetowej. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Martyna Perepetycja – Skarbnik Gminy Wielowieś.

Wniosek nr 14

Dostosować zapisy polityki rachunkowości przyjętej zarządzeniem Nr 272/2022 Wójta Gminy Wielowieś z dnia 29 listopada 2022 r. wraz ze zmianami w zakresie rozrachunków z radnymi oraz sołtysami Gminy Wielowieś do zasad funkcjonowania kont 234 i 240 określonych w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. 2020 r., poz. 342), mając na uwadze art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r., poz. 120 z późn. zm.).

Wniosek nr 15

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Referatu Finansów w zakresie prawidłowego ujmowania na koncie 240 „Pozostałe rozrachunki” operacji gospodarczych z tytułu diet radnych i sołtysów, z uwzględnieniem zasad funkcjonowania ww. konta określonymi w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych

mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. 2020 r., poz. 342), mając na uwadze art. 68 ust. 1 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1270 z późn. zm.).

- W latach 2020 - 2024 do dnia kontroli zaniechano przypisu zobowiązań z tytułu odpisu na rzecz Śląskiej Izby Rolniczej z tytułu dotacji celowej udzielonej mieszkańcom Gminy Wielowieś na budowę przydomowej oczyszczalni ścieków oraz modernizację źródeł ciepła, co było niezgodne z przepisami art. 17 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2019 r., poz. 351 z późn. zm.) oraz zasadami funkcjonowania kont rachunkowych określonymi w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r., poz. 342), jak również w polityce rachunkowości przyjętej zarządzeniami Wójta Gminy Wielowieś Nr 202/2018 z dnia 31 grudnia 2018 r. wraz ze zmianami, zarządzeniem Nr 127/2021 z dnia 1 lipca 2021 r. i zarządzeniem Nr 272/2022 z dnia 29 listopada 2022 r. wraz ze zmianami.

Wpłaty na rzecz Śląskiej Izby Rolniczej oraz przelewy na rzecz mieszkańców Gminy Wielowieś z tytułu udzielonych dotacji na budowę przydomowej oczyszczalni ścieków oraz modernizację źródeł ciepła ewidencjonowano na kontach: 130 „Rachunek bieżący jednostki” i 411 „Pozostałe obciążenia”, z pominięciem kont zespołu 2 „Rozrachunki i rozliczenia”.

W związku z ww. praktyką, w księgach rachunkowych Urzędu Gminy Wielowieś nie wykazano zobowiązań niewymagalnych.

Skutkiem powyższego w sprawozdaniach Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego według stanu na dzień 31 marca, 30 czerwca, 30 września, 31 grudnia 2020 r., 2021 r., 2022 r., 2023 r. nie wykazano zobowiązań z tytułu:

- odpisu na rzecz Śląskiej Izby Rolniczej w łącznej kwocie: 67.169,82 zł,
- dotacji celowych udzielonych mieszkańcom Gminy Wielowieś:
  - na budowę przydomowej oczyszczalni ścieków w łącznej kwocie: 205.808,55 zł,
  - na modernizację źródeł ciepła w łącznej kwocie: 802.575,29 zł.

Ze złożonych przez p. Martynę Perepetycja – Skarbnika Gminy Wielowieś wyjaśnień wynika, iż przyczyną powyższego była błędna interpretacja przepisów, a także nieprzekazanie umów dotacji inspektorowi ds. księgowości budżetowej.

W instrukcji kontroli i obiegu dokumentów, przyjętej zarządzeniem Nr 7/08 Wójta Gminy Wielowieś z dnia 8 maja 2008 r., nie wskazano sposobu oraz terminu przepływu informacji pomiędzy komórkami organizacyjnymi, dotyczących zawartych umów z tytułu dotacji udzielonych mieszkańcom Gminy Wielowieś na budowę przydomowej oczyszczalni ścieków oraz modernizację źródeł ciepła w celu ustalenia kwoty zobowiązań.

W trakcie kontroli dokonano korekty zapisu za miesiąc grudzień 2023 r. i ujęto zobowiązanie wobec Śląskiej Izby Rolniczej na koncie 201 oraz wykazano je na koniec grudnia 2023 r. w sprawozdaniu Rb-28S za 2023 r.

Zadania w zakresie prowadzenia spraw w zakresie ww. dotacji celowych należały do pracowników Referatu Ekorozwoju. Nadzór w tym zakresie sprawował były Kierownik Referatu Ekorozwoju.

Zadania w zakresie dokonywania przypisu z ww. tytułów oraz sporządzania sprawozdawczości należały do inspektora ds. księgowości budżetowej. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Martyna Perepetycja – Skarbnik Gminy Wielowieś.

Wniosek nr 16

Uzupełnić procedury wewnętrzne o sposób oraz termin przekazywania informacji pomiędzy komórkami organizacyjnymi w zakresie zawartych umów z tytułu dotacji udzielonych mieszkańcom Gminy Wielowieś na budowę przydomowej oczyszczalni ścieków oraz modernizację źródeł ciepła w celu ustalenia kwoty zobowiązań, mając na uwadze przepisy art. 10 ust. 2, art. 20 ust. 1 oraz art. 24 ust. 1 i ust. 5 pkt 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r., poz. 120 z późn. zm.), a także art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r., poz. 1270 z późn. zm.).

Wniosek nr 17

Zaprowadzić ewidencję na koncie 240 „Pozostałe rozrachunki” z tytułu udzielanych mieszkańcom Gminy Wielowieś dotacji celowych na budowę przydomowej oczyszczalni ścieków oraz modernizację źródeł ciepła, mając na uwadze zasady jego funkcjonowania ustalone w załączniku nr 3 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r., poz. 342).

- *W latach 2020 - 2024 (do dnia kontroli) prowadzono ewidencję pozabilansową na koncie 991 „Rozrachunki z inkasentami z tytułu pobierania przez nich podatków podlegających przypisaniu na kontach podatników” bez ustalenia zasad funkcjonowania tego konta w polityce rachunkowości obowiązującej w Urzędzie Gminy Wielowieś.*

Powyższe było wymagane przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2010 r., Nr 208, poz. 1375), w związku z art. 10 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2019 r. poz. 351 z późn. zm.).

Politykę (zasady) rachunkowości dla Urzędu Gminy Wielowieś przyjęto zarządzeniami Wójta Gminy Wielowieś Nr 202/2018 z dnia 31 grudnia 2018 r. wraz ze zmianami, Nr 127/2021 z dnia 1 lipca 2021 r.; Nr 272/2022 z dnia 29 listopada 2022 r. wraz ze zmianami.

Stosownie do art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2019 r. poz. 351 z późn. zm.), ustalenie w formie pisemnej i aktualizacja polityki rachunkowości należały do kierownika jednostki. Do zadań p. Martynty Perepetycji – Skarbnika Gminy Wielowieś należało opracowywanie polityki rachunkowości.

Wniosek nr 18

Uzupełnić zakładowy plan kont Urzędu Gminy Wielowieś o zasady prowadzenia pozabilansowej ewidencji księgowej do rozrachunków z inkasentami z tytułu pobierania przez nich podatków podlegających przypisaniu na kontach określonych w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 208, poz. 1375), mając na uwadze art. 10 ust. 1 pkt 3 oraz art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. 2023 r. poz. 120 z późn. zm.).

- *W latach 2020-2024 (do dnia kontroli), zaniechano prowadzenia ewidencji analitycznej do konta organu 909 „Rozliczenia międzyokresowe” według tytułów zobowiązań. Było to niezgodne z opisem funkcjonowania konta 909 określonym w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. 2020 r., poz. 342) oraz postanowieniami polityki (zasady) rachunkowości dla Urzędu Gminy Wielowieś wprowadzonymi zarządzeniami Wójta Gminy Wielowieś Nr 202/2018 z dnia 31 grudnia 2018 r. wraz ze zmianami, Nr 127/2021 z dnia 1 lipca 2021 r. oraz Nr 272/2022 z dnia 29 listopada 2022 r. wraz ze zmianami. Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 909 powinna umożliwiać ustalenie stanu rozliczeń międzyokresowych według ich tytułów.*

W trakcie trwania kontroli zaprowadzono ewidencję analityczną do konta 909.

Zadania w zakresie prowadzenia konta 909 należały do inspektora ds. księgowości budżetowej. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Martyna Perepetycja – Skarbnik Gminy Wielowieś.

Wniosek nr 19

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Referatu Finansów w zakresie prowadzenia ewidencji analitycznej do konta 909, stosownie do zasad funkcjonowania tego konta określonych w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r. poz. 342) oraz Zakładowym Planie Kont dla budżetu Gminy Wielowieś przyjętym zarządzeniem Nr 272/2022 Wójta Gminy Wielowieś z dnia 29 listopada 2022 r. wraz ze zmianami, mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270 z późn. zm.).

- *W latach 2020 - 2024 (do zakończenia czynności kontrolnych), zaniechano prowadzenia ewidencji analitycznej do konta „221-1-3-1 Należności z tytułu dochodów budżetowych - dzierżawy - osoby fizyczne- zwolnione (VAT)”, czym naruszono zapisy przyjętych przez jednostkę zasad określonych w zakładowym planie kont stanowiącym załącznik nr 6 do zarządzenia Wójta Gminy Wielowieś Nr 202/2018 z dnia 31 grudnia 2018 r.; Nr 127/2021 z dnia 1 lipca 2021 r. i Nr 272/2022 z dnia 29 listopada 2022 r. wraz ze zmianami oraz postanowienia części II – Opis kont ust. 1 Konta bilansowe*

pkt 30 załącznika nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2020 r. poz. 342). Zgodnie ze wskazanymi przepisami, ewidencja szczegółowa do konta 221 powinna być prowadzona według dłużników i podziałek klasyfikacji budżetowej oraz budżetów, których należności dotyczą.

Ewidencja do konta 221-1-3-1 prowadzona była w sposób łączny, poprzez jedno szczegółowe konto oraz łączny przypis należności dla wszystkich dzierżawców na podstawie dokumentów PK.

Rozliczenia z poszczególnymi dzierżawcami ewidencjonowano metodą „ręczną” w Księdze kontowej K-193 o nazwie „Dzierżawa gruntów rolnych lata 2022 - 2024”. Księga kontowa prowadzona jest przez pracownika merytorycznego wyłącznie do celów pomocniczych, do ewidencji obrotów i sald dotyczących poszczególnych dzierżawców gruntów. Księga ta nie jest dokumentem księgowym w rozumieniu ustawy.

Zgodnie z wyjaśnieniami, ww. księga kontowa prowadzona jest przez pracownika merytorycznego wyłącznie do celów pomocniczych do ewidencji obrotów i sald dotyczących poszczególnych dzierżawców gruntów. Księga ta nie jest dokumentem księgowym w rozumieniu ustawy.

Zadania w zakresie prowadzenia konta 221-1-3-1 w systemie komputerowym - księgowość analityczna i syntetyczna należały do inspektora ds. księgowości budżetowej. Nadzór nad pracownikiem sprawowała p. Martyna Perypetycja – Skarbnik Gminy Wielowieś.

Wniosek nr 20

Zapewnić prowadzenie prawidłowej ewidencji analitycznej w Urzędzie Gminy Wielowieś, w zakresie wpływów z tyt. dzierżawy gruntów oddanych na cele działalności rolniczej osobom fizycznym, stosownie do art. 17 ust 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2023 r. poz. 120 z późn. zm.), pkt 30 załącznika nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2020 r. poz. 342), a także zakładowego planu kont stanowiącego załącznik do zarządzenia Wójta Gminy Wielowieś Nr 272/2022 z dnia 29 listopada 2022 r. wraz ze zmianami.

- *W latach 2022 - 2023 w Urzędzie Gminy w Wielowsi nieprawidłowo przeprowadzono inwentaryzację w drodze potwierdzenia sald środków pieniężnych zgromadzonych na rachunku bankowym dla zadania pn. „Opieka wytchnieniowa” według stanu na dzień 31 grudnia 2022 r. i 31 grudnia 2023 r. z naruszeniem przepisów art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. 2021 r. poz. 217 z późn. zm.).*

Ww. zadanie realizowała i rachunkiem tym dysponowała jednostka organizacyjna Gminy Wielowieś. Urząd Gminy Wielowieś potwierdzał salda rachunku bankowego nr 88 8454 1037 2009 1500 0829 0023 przeznaczonego do rozliczenia zadania pn. „Opieka Wytchnieniowa” realizowanego przez Zespół Obsługi Placówek w Wielowsi, który prowadził także ewidencję księgową tego zadania.

Przyczyną powyższego była nieprawidłowo zorganizowana obsługa bankowa. Zgodnie z wyjaśnieniami, Skarbnik Gminy Wielowieś zwrócił się do Banku z pisemną prośbą o zmianę celu pomocniczego rachunku rozliczeniowego o numerze: 88 8454 1037 2009 1500 0829 0023. Ww. konto bankowe zostało przekazane do prowadzenia przez jednostkę organizacyjną Zespół Obsługi Placówek w Wielowsi na prowadzenie tzw. Opieki wytchnieniowej.

Inwentaryzację przeprowadzono na podstawie kserokopii dokumentów udostępnionych przez jednostkę organizacyjną. Potwierdzone saldo konta bankowego było zgodne z zapisami ksiąg rachunkowych prowadzonych w tej jednostce na dzień 31.12.2022 r. i 31.12.2023 r.

- W latach 2020 - 2023 wyniki inwentaryzacji środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych Urzędu Gminy Wielowieś nie zostały udokumentowane, co stanowiło naruszenie art. 18 ust. 2 oraz art. 27 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2019 r. poz. 351 z późn. zm.). Zgodnie z treścią przywołanych przepisów, na dzień inwentaryzacji sporządza się zestawienia sald inwentaryzowanej grupy składników aktywów, a przeprowadzenie i wyniki inwentaryzacji należy odpowiednio udokumentować i powiązać z zapisami ksiąg rachunkowych.

Z przekazanych wyjaśnień p. Martyny Perepetycji – Skarbnika Gminy Wielowieś wynikało, że pracownik zatrudniony na stanowisku ds. księgowości budżetowej dokonywał sprawdzenia zgodności sald rachunków bankowych z zapisami w księgach rachunkowych. Akceptacja salda następowała poprzez zaznaczenie znakiem „v” przy numerze odpowiedniego konta bankowego, a następnie potwierdzenie było przekazywane Skarbnikowi Gminy.

Na okoliczność przeprowadzonych czynności inwentaryzacyjnych nie zostały wydrukowane zestawienie sald i obrotów księgi pomocniczej – analityka jednostki (Urzędu Gminy) w zakresie kont 130 i 135 oraz organu (budżetu) w zakresie kont 133 i 139.

W trakcie kontroli ww. dokumentacja została uzupełniona.

W procedurach wewnętrznych nie ustalono sposobu udokumentowania czynności inwentaryzacyjnych w zakresie potwierdzenia sald na rachunkach bankowych.

Zadania w zakresie potwierdzania zgodności sald środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych wykonywał inspektor zatrudniony na stanowisku ds. księgowości budżetowej. Nadzór w tym zakresie prowadziła p. Martyna Perepetycja – Skarbnik Gminy Wielowieś.

Wniosek nr 21

Zorganizować obsługę bankową dla gminnych jednostek organizacyjnych w sposób umożliwiający prawidłowe przeprowadzenie inwentaryzacji środków pieniężnych zgodnie z wymogami art. 26 ust. 1 pkt 2 i art. 27 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r. poz. 120 z późn. zm.).

Wniosek nr 22

Uzupełnić procedury wewnętrzne o sposób dokumentowania przeprowadzenia i rozliczenia wyników inwentaryzacji, dokonanej metodą potwierdzania salda na rachunkach bankowych, mając na uwadze przepisy art. 10 ust. 2 i art. 27 ust. 1 w związku z art. 4 ust.5 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2023 r. poz. 120 z późn. zm.) oraz wzmocnić nadzór pracownikami Urzędu Gminy w zakresie prawidłowego udokumentowania przeprowadzonej inwentaryzacji, mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270 z późn. zm.).

W zakresie sprawozdawczości:

- *W kwartalnym sprawozdaniu Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych Urzędu wg stanu na koniec II kwartału 2021 r. oraz kwartalnych jednostkowych sprawozdaniach Rb-NDS o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do 30 czerwca 2021 r. oraz za okres od początku roku do 30 września 2021 r. nie wykazano należności oraz po stronie wykonania rozchodów i przychodów z tytułu pożyczki krótkoterminowej udzielonej z budżetu Gminy Wielowieś Kołu Gospodyń Wiejskich w Wielowosi „Aktywni. Wielowieś” w wysokości 18.800,00 zł.*

Powyższym naruszono § 12 pkt 5 lit. b oraz pkt 6 instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego stanowiącej załącznik nr 36 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2020 r. poz. 1564 z późn. zm.), a także postanowienia § 12 pkt 1 instrukcji sporządzania sprawozdań stanowiącej załącznik nr 8 do rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz.U. z 2020 r. poz. 2396 z późn. zm.).

W dniu 2 czerwca 2021 r. na podstawie umowy zawartej w dniu 1 lutego 2021 r. z Kołem Gospodyń Wiejskich w Wielowosi „Aktywni. Wielowieś” została przekazana pożyczka w wysokości 18.800,00 zł. Pożyczkę spłacono w dniu 29 lipca 2021 r., co potwierdzały wyciągi bankowe oraz ewidencja księgową konta 250 „Należności finansowe”.

W kwartalnych sprawozdaniach:

- *Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych wg stanu na koniec II kwartału 2021 r. w poz. N 2.1. „pożyczki krótkoterminowe”,*
- *Rb-NDS o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do 30 czerwca 2021 r. w kolumnie wydatki wykonane w pozycji D.22 „udzielone pożyczki”,*
- *Rb-NDS o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do 30 września 2021 r. w kolumnie wydatki wykonane w pozycji D.12 „spłata udzielonych pożyczek”, wykazano: 0,00 zł.*

Z wyjaśnień pracowników wynika, iż w sprawozdaniu Rb-N omyłkowo nie ujęto kwoty pożyczki. Natomiast przyczyna nieujęcia kwoty pożyczki w sprawozdaniu Rb-NDS wynikała z przyjętej zasady, że jeżeli umowa i termin spłaty nie przekraczają roku budżetowego to nie ma konieczności wykazywania jej w sprawozdaniu Rb-NDS.

Należy zauważyć, iż ww. zasada dotyczy tylko zaciągniętych i spłaconych w danym okresie sprawozdawczym zobowiązań, tj. kredytów i pożyczek przeznaczonych na cel, o którym mowa w art. 89 ust. 1 pkt 1 ustawy o finansach publicznych.

Dane do sporządzenia sprawozdania Rb-N przygotował inspektor ds. księgowości budżetowej w Referacie Finansów. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Martyna Perepetycja – Skarbnik Gminy Wielowieś.

Sprawozdanie Rb-NDS przygotowała p. Martyna Perepetycja – Skarbnik Gminy Wielowieś.

Powyższe sprawozdania podpisali: p. Martyna Perepetycja – Skarbnik Gminy Wielowieś i p. Ginter Skowronek – były Wójt Gminy Wielowieś.

Wniosek nr 23

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy Wielowieś w zakresie prawidłowego wykazywania w sprawozdaniu Rb-N i Rb-NDS udzielonych przez Gminę Wielowieś krótkoterminowych pożyczek, stosownie do:

- art. 9 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2024 r. poz. 454), w związku z § 12 pkt 5 lit. b oraz pkt 6 instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego stanowiącej załącznik nr 37 do ww. rozporządzenia, a także
- § 10 ust. 4 rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz.U. z 2023 r. poz. 652 późn. zm.), w związku z § 12 pkt 1 instrukcji sporządzania sprawozdań stanowiącej załącznik nr 8 do tego rozporządzenia,
mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270 z późn. zm.).

- *W 2021 r. w rocznym sprawozdaniu budżetowym Rb-ST o stanie środków na rachunkach bankowych jednostki samorządu terytorialnego, wg stanu na koniec 2020 r., w poz. „Stan środków pieniężnych na rachunku budżetu jednostki samorządu terytorialnego” wykazano kwoty inne niż wynikające z wyciągów bankowych potwierdzających stan środków na rachunku budżetu.*

Powyższe było niezgodne z przepisami § 22 ust. 1 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 36 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1564 z późn. zm.).

Zgodnie z ewidencją księgową konta 133 „Rachunek budżetu” oraz potwierdzeniem salda na rachunku bankowym budżetu, wyciągami bankowymi, stan środków pieniężnych na dzień 31 grudnia 2020 r. wynosił 4.790.277,75 zł, natomiast w sprawozdaniu Rb-ST w poz. „Stan środków na rachunku budżetu jednostki samorządu terytorialnego” wg stanu na koniec 2020 r. wykazano kwotę 7.290.277,75 zł, różnica stanowiła kwotę 2.500.000,00 zł.

Zgodnie z wyjaśnieniami p. Martyny Perypetycja – Skarbnika Gminy Wielowieś „(...) w pozycji Stan środków na rachunku budżetu wykazano kwotę 7.290.277,75 zł zamiast kwoty 4.790.277,75 zł, ponieważ środki w kwocie 2.500.000,00 zł faktycznie stanowiły środki pieniężne budżetu, które nie zostały omyłkowo przekazane na konto budżetu Gminy”.

W myśl ww. zasad sporządzania sprawozdań, w sprawozdaniach rocznych wykazuje się stan środków na rachunku budżetu jednostki samorządu terytorialnego na podstawie dowodów bankowych.

Osobą odpowiedzialną za przygotowanie sprawozdania Rb-ST była p. Martyna Perypetycja – Skarbnik Gminy Wielowieś. Sprawozdanie Rb-ST wg stanu na koniec 2020 r. podpisali: p. Martyna Perypetycja – Skarbnik Gminy Wielowieś i p. Ginter Skowronek – były Wójt Gminy Wielowieś.

Wniosek nr 24

Sporządzić roczne sprawozdanie Rb-ST o stanie środków na rachunkach bankowych jednostki samorządu terytorialnego za 2024 r., stosownie do § 20 ust. 1 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu

terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 37 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z. 2024 r. poz. 454).

- W latach 2021 - 2024 w bilansach z wykonania budżetu Gminy Wielowieś sporządzonych wg stanu na dzień 31 grudnia 2020 r., 2022 r., 2023 r. oraz bilansie Urzędu Gminy Wielowieś sporządzonym wg stanu na dzień 31 grudnia 2020 r. wykazano stan aktywów i pasywów na koniec roku w innych kwotach niż wynikały z ewidencji księgowej budżetu i Urzędu na dzień 31 grudnia 2020 r., 2022 r., 2023 r., czym naruszono art. 4 ust.1 w związku z art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2019 r., poz. 351 z późn. zm.) oraz zapisy § 23 ust. 3 pkt 1 i ust. 4 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. 2020 r. poz. 342).

W bilansie z wykonania budżetu Gminy Wielowieś wg stanu na dzień 31 grudnia 2020 r. w poz.:

- I.1.1. „Środki pieniężne budżetu” wykazano kwotę 7.290.277,75 zł, a zgodnie z ewidencją księgową, tj. saldem Wn konta 133, stan środków na rachunkach bankowych budżetu gminy wynosił 4.790.277,75 zł, (różnica 2.500.000,00 zł),
- II.1 Wynik wykonania budżetu wykazano kwotę 4.634.341,36 zł, a zgodnie z ewidencją księgową konto 961 wykazywało wartość 2.134.341,36 zł, (różnica 2.500.000,00 zł),

W bilansie z wykonania budżetu Gminy Wielowieś wg stanu na dzień 31 grudnia 2022 r. i 2023 r. w poz.:

- III Rozliczenia międzyokresowe wykazano wartość zerową, a zgodnie z ewidencją księgową stan Wn konta 909 wykazywał: w 2022 r. - 29.620,96 zł, natomiast w 2023 r. - 4.139,70 zł,
- I.1 Zobowiązania finansowe wykazano wartości:
dla 2022 r. - 326.088,00 zł, a zgodnie z ewidencją księgową strony Ma kont 134 i 260 wykazywały łączną wartość w wysokości 355.708,96 zł, różnica 29.620,96 zł,
dla 2023 r. 2.049.400,00 zł, a zgodnie z ewidencją księgową strony Ma kont 134 i 260 wykazywały łączną wartość w wysokości 2.053.539,70 zł, różnica 4.139,70 zł.

Równocześnie w bilansie Urzędu Gminy Wielowieś sporządzonym wg stanu na dzień 31 grudnia 2020 r., w pozycji B.III.2 Środki pieniężne na rachunkach bankowych wykazano zaniżoną kwotę o 2.500.000,00 zł, niezgodne z ewidencją księgową strony Wn kont 130,135,139.

Stosownie do wymogów ww. rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w bilansach jednostki budżetowej oraz bilansach z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego, sporządzonych na podstawie danych wynikających z prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych, wykazuje się wszystkie informacje w zakresie określonym we wzorach tych sprawozdań stanowiących załączniki Nr 5 i Nr 7 do ww. rozporządzenia.

Osobą odpowiedzialną za prowadzenie ewidencji do kont 130, 133, 134, 139, 260, 961, 909 był inspektor ds. księgowości budżetowej. Osobami odpowiedzialnymi za przygotowanie bilansu jednostki budżetowej był inspektor ds. księgowości budżetowej oraz podinspektor ds. księgowości budżetowej, osobą odpowiedzialną za przygotowanie bilansu z wykonania budżetu na koniec 2020 r., bilansu z wykonania budżetu za 2022 r. i 2023 r. był inspektor ds. księgowości budżetowej. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Martyna Perepetycja – Skarbnik Gminy Wielowieś.

Bilanse z wykonania budżetu podpisali: p. Martyna Perepetycja – Skarbnik Gminy Wielowieś, p. Ginter Skowronek – były Wójt Gminy Wielowieś i p. Krzysztof Kocot – pełniący obowiązki Wójta Gminy Wielowieś (bilans na dzień 31 grudnia 2023 r. podpisany w dniu 29 marca 2024 r.).

Bilanse jednostki budżetowej podpisali: p. Ginter Skowronek – były Wójt Gminy Wielowieś i p. Martyna Perepetycja – Skarbnik Gminy Wielowieś.

Wniosek nr 25

Sporządzić bilans z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego za 2024 r. z uwzględnieniem danych wynikających z ewidencji księgowej budżetu (organu), stosownie do wymogów § 23 ust. 4 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r. poz. 342).

Wniosek nr 26

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy Wielowieś w zakresie wykazywania danych w bilansie jednostki zgodnie z treścią ekonomiczną, stosownie do art. 4 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r., poz. 120 z późn. zm.), mając na uwadze zasady sporządzania bilansu jednostki wynikające z § 23 ust. 3 pkt 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r., poz. 342), a ponadto art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r., poz. 1270 z późn. zm.).

W zakresie rozliczeń jednostki samorządu terytorialnego z zakładem budżetowym

- *Od 1 stycznia 2022 r. do 31 marca 2023 r. nieprawidłowo finansowano działalność samorządowego zakładu budżetowego - Zakładu Budżetowego Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Gminy Wielowieś, na podstawie wystawionych przez zakład not obciążeniowych. Noty były wystawiane na podstawie zleceń, zarządzeń Wójta na realizację m.in. wywozu liści, przywozu i rozplantowania ziemi oraz walcowania terenu wokół budynku Urzędu Gminy; rozbiórki byłego budynku OSP; remontu dachu budynku świetlicy; modernizację budynku Szkoły Podstawowej w Wielowsi; wykonania prac na placach zabaw (...) czy zakręcenia wody na obiekcie.*

Taki sposób zorganizowania rozliczenia z zakładem budżetowym był niezgodny z art. 15 ust. 3, art. 219 ust. 1, ust. 3 i ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305 z późn. zm.) oraz § 45 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 7 grudnia 2010 r. w sprawie sposobu prowadzenia gospodarki finansowej jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1718 z późn. zm.), w których określono zasady finansowania działalności samorządowego zakładu budżetowego w związku z art. 130 ust. 1 i art. 44 ust. 2 ww. ustawy o finansach publicznych.

W ww. okresie dokonywano rozliczeń z zakładem budżetowym poprzez przekazywanie dotacji przedmiotowych oraz pokrywanie wydatków wynikających z wystawianych przez zakład not

obciążeniowych (nota Nr 57/2022 z dnia 22 marca 2022 r. na kwotę 2.621,90 zł; Nr 61/2022 z dnia 23 marca 2022 r. na kwotę 9.286,44 zł; Nr 89/2022 z dnia 19 kwietnia 2022 r. na kwotę 10.000,00 zł; Nr 185/2022 z dnia 10 sierpnia 2022 r. na kwotę 24.109,85 zł; Nr 252/2022 z dnia 7 listopada 2022 r. na kwotę 62.824,76 zł; Nr 282/2022 z dnia 1 grudnia 2022 r. na kwotę 4.532,79 zł oraz Nr 297/2022 z dnia 13 grudnia 2022 r. na kwotę 100,73 zł). Od 1 stycznia do 31 marca 2023 r. Zakład Budżetowy wystawiał noty za: koszty zakwaterowania uchodźców, odprowadzanie ścieków i dostawę wody, zużycie energii i opłatę dystrybucyjną w łącznej wysokości 3.173,21 zł.

Zgodnie z wyjaśnieniami „w ostatnim czasie pojawiły się poglądy i interpretacje o obowiązku powszechnego stosowania dotacji przedmiotowych w rozliczeniach z zakładami budżetowymi tut. Urząd Gminy zlecił audyt w tej materii, a po jego zakończeniu niezwłocznie przygotowany został projekt uchwały w sprawie ustalenia stawek dotacji przedmiotowych dla Zakładu Budżetowego Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Gminy Wielowieś z siedzibą w Sierotach, która została podjęta przez Radę Gminy Wielowieś w dniu 30 marca 2023 r. Uchwała ta uregulowała kompleksowo sposób rozliczeń gminy Wielowieś z ZBGKiM w formie dotacji przedmiotowych od kwietnia 2023 r. (...)”.

Rozliczenia z tytułu not były również niezgodne z zapisami zawartymi w pkt 6 Instrukcji obiegu i kontroli dokumentów stanowiącej załącznik Nr 1 do zarządzenia Wójta Gminy Wielowieś Nr 7/08 z dnia 8 maja 2008 r., poprzez fakt opieczętowania ich jako dowodów sprawdzonych (bez uwag) pod względem merytorycznym i formalnym.

Stosownie do art. 60 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2021 r. poz. 1372 z późn. zm.), za prawidłową gospodarkę finansową Gminy Wielowieś odpowiada Wójt.

Wniosek nr 27

Zapewnić finansowanie działalności Zakładu Budżetowego Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Gminy Wielowieś w sposób spełniający wymogi określone w art. 15 ust. 3 i art. 219 ust. 1, ust. 3 i ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1270 z późn. zm.) oraz § 45 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 7 grudnia 2010 r. w sprawie sposobu prowadzenia gospodarki finansowej jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1718), tj. poprzez dotacje przedmiotowe w związku z realizowaniem zadań użyteczności publicznej na rzecz mieszkańców Gminy Wielowieś, mając na względzie art. 30 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2024 r. poz. 609 z późn. zm.).

W zakresie dotacji dla podmiotów spoza sektora finansów publicznych:

- W 2023 r. uznano jako prawidłowe rozliczenie dotacji udzielonej dla Ludowego Klubu Sportowego „Naprzód” Świbie na realizację zadania z zakresu wspierania i upowszechniania kultury fizycznej i sportu w Gminie Wielowieś, pomimo że ze sprawozdania z realizacji tego zadania wynikało, że dotacja nie została wykorzystana zgodnie z postanowieniami umowy. Naruszono tym art. 16 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. 2022 r. poz. 127 z późn. zm.) oraz art. 126 i art. 250 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1634 z późn. zm.).

W § 4 ust 1 umowy Nr 3/2023 z dnia 2 stycznia 2023 r. zapisano, iż „dopuszcza się dokonywanie przesunięć pomiędzy poszczególnymi pozycjami kosztów finansowych z dotacji, określonymi w kalkulacji przewidywanych kosztów realizacji zadania publicznego w trakcie jego realizacji na

poziomie 30% danego kosztu". W zawartym w dniu 2 listopada 2023 r. aneksie do ww. umowy (zmiana kalkulacji przewidywanych kosztów realizacji zadań, zgodnie ze złożonym wnioskiem) wskazano, iż niżej wskazane pozycje:

- I.2.6 „Artykuły do apteczki” zostały ustalone w wysokości 100,00 zł;
- I.3.5 „Środki czyszczące, art. higieniczne” zostały ustalone w wysokości 130,00 zł.

Z realizacji zadania, tj. za okres od 2 stycznia do 31 grudnia 2023 r. przedłożono sprawozdanie finansowe wykazując w nim, w Części II. Sprawozdanie w wykonania wydatków, poz. I. Koszty realizacji działań, pkt I.2.6 „Artykuły do apteczki” poniesione wydatki w wysokości 0,00 zł; pkt I.3.5 „Środki czyszczące, art. higieniczne” poniesione wydatki w wysokości 0,00 zł; kwota łącznie wykorzystanej dotacji wyniosła 80.000,00 zł, tj. 100% dotacji przekazanej.

Zgodnie z wyjaśnieniami, wykazanie wydatków w wysokości 0,00 zł w powyższym zakresie, uznano jako zgodne z par. 4 umowy ponieważ przyjęto, że zerowy wydatek nie stanowi w rzeczywistości zmniejszenia tego wydatku w danej pozycji o 100% i, że podlega takim samym regułom przesunięć pomiędzy pozycjami jak te do wysokości 30%. Ponadto oceniono, że Klub Sportowy prawidłowo zrealizował całe zadanie publiczne i brak wydatków w wymienionych powyżej pozycjach w żaden sposób nie wpłynął negatywnie na całościową realizację przedmiotowego zadania. Podkreślić należy, że nie zmieniła się kwota dotacji, ani też nie zwiększył się stosunek kwoty dotacji do całych kosztów zadania wynikających z umowy. Nie było też wydatkowania kwoty dotacji na wydatki nieujęte w kosztorysie.

Osobą, która dokonała weryfikacji formalno-rachunkowej sprawozdania częściowego za I kwartał 2023 r. oraz sprawozdania końcowego i stwierdziła jego zgodność z zawartą umową był Z-ca Kierownika USC. Nadzór w tym zakresie sprawował Kierownik USC.

Wniosek nr 28

Ponownie rozliczyć dotację celową udzieloną dla Ludowego Klubu Sportowego „Naprzód” Świbie na podstawie umowy Nr 3/2023 z dnia 2 stycznia 2023 r. oraz aneksu nr 1 z dnia 2 listopada 2023 r., w sprawie realizacji zadania z zakresu wspierania i upowszechniania kultury fizycznej i sportu w Gminie Wielowieś, mając na uwadze postanowienia zawartej umowy, aneksu oraz art. 16 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. 2023 r. poz. 571) i art. 126 i art. 250 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1270 z późn. zm.).

W zakresie ustaleń ogólnie-organizacyjnych

- W latach 2020 - 2024 (do dnia 12 marca 2024 r.) nie publikowano na stronie BIP Gminy Wielowieś informacji dotyczących kontroli zewnętrznych przeprowadzonych w Urzędzie Gminy Wielowieś, czym naruszono art. 6 ust. 1 pkt 4 lit. a tiret drugie w związku z art. 4 ust 1 pkt 1 oraz art. 7 ust. 1 pkt 1 i art. 8 ust. 3 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1429 z późn. zm.).

Zadania w zakresie zamieszczania informacji o przeprowadzonych kontrolach zewnętrznych na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Gminy Wielowieś należały do Sekretarza Gminy.

Wniosek nr 29

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy Wielowieś w zakresie publikowania informacji o przeprowadzonych kontrolach zewnętrznych na stronie BIP Urzędu Gminy

Wielowieś, stosownie do art. 6 ust. 1 pkt 4 lit. a tiret drugie w związku z art. 4 ust. 1 pkt 1 oraz art. 7 ust. 1 pkt 1 i art. 8 ust. 3 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 902), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1270 z późn. zm.).

Stosownie do treści art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1325), sprawozdanie o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych należy przedłożyć Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach, **w terminie 30 dni** od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków pokontrolnych zawartych w niniejszym wystąpieniu przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń **w zakresie wymienionym w art. 9 ust. 4 ustawy** z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych. Zastrzeżenia można wnosić do **Kolegium** tutejszej Izby, **w terminie 14 dni** od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Prezes
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Katowicach
Daniel Kołodziej

Daniel Kołodziej

Elektronicznie podpisany przez
Daniel Kołodziej
Data: 2024.06.18 15:19:28 +02'00'